

Naam Jos Berkemeijer AAG
Functie voorzitter RvC NPEX, Voorzitter Pensioencommissie Koepel Gepensioneerden

■ **Wat maakt voor jou werken in de pensioensector uitdagend?**

Werken in de pensioensector is uitdagend omdat het gaat over een maatschappelijk relevant thema: de financiële toekomst van miljoenen deelnemers, die afhankelijk zijn van een goed pensioen. Met plezier zet ik al meer dan 40 jaar mijn kennis en ervaring in om pensioen voor deelnemers en experts zo begrijpelijk en eenvoudig mogelijk te maken. Financiële uitdagingen te over: hoe verdeel je 1500 miljard euro onder 20 miljoen deelnemers evenwichtig?

■ **Welk pensioenonderwerp houdt je naast de Wtp op dit moment het meeste bezig?**

Is er nog leven na de Wtp? Ja, de sector is op zoek naar een duurzaam pensioen. Geen gemakkelijk onderwerp. Wel of niet beleggen in wapens? ESG-risico's inschatten, kunnen we dat wel? Kortom, we staan pas aan het begin van een heel nieuw risicoterrein voor actuarissen. Food for thought!

■ **Wat vind jij een verbetering in de Wtp ten opzichte van het FTK?**

De Wtp kent geen verbeteringen, maar maakt die wel mogelijk. Sociale partners krijgen meer vrijheid en dus ook meer verantwoordelijkheid om die verbetering daadwerkelijk en op evenwichtige wijze te realiseren. Jongeren zien hun pensioen er in een mediaan scenario met tientallen procenten op vooruit gaan. Verbetering, toch?

■ **Wat is in jouw ogen in de Wtp echt niet goed geregeld?**

Koopkracht is niet alleen niet goed geregeld in de Pensioenwet, het wordt niet eens in de Pensioenwet genoemd. En dat terwijl een eerder koopkrachtig pensioen in de aanloopfase naar de Wtp terecht als een van de belangrijkste verbeterpunten werd genoemd. Willen we eigenlijk wel een pensioen dat meebeweegt met de economie? Of willen we een koopkrachtig pensioen? Actuarissen weten het verschil, maar deelnemers?

Naam Tom Konjer AAG
Functie Consultant bij WTW

■ **Wat maakt voor jou werken in de pensioensector uitdagend?**

Werken in de pensioensector is uitdagend vanwege het vertalen van complexiteit naar begrijpelijke informatie voor belanghebbenden. Technologie en innovatie helpen hierbij door complexe materie te vereenvoudigen en transparantie te vergroten. Daarnaast blijft de sector altijd in beweging waardoor er telkens nieuwe uitdagingen ontstaan.

■ **Welk pensioenonderwerp houdt je naast de Wtp op dit moment het meeste bezig?**

Naast de Wtp houden sterfmodellen en datakwaliteit mij momenteel het meeste bezig, ook al kunnen deze niet los gezien worden van de Wtp. Sinds mijn afstuderen werk ik al met veel enthousiasme aan sterfmodellen en in het bijzonder ervaringssterfte. Ik ben erg benieuwd hoe dit zich in de komende periode binnen de pensioensector gaat ontwikkelen in het nieuwe pensioenstelsel.

■ **Wat vind jij een verbetering in de Wtp ten opzichte van het FTK?**

Een verbetering in de Wtp is de focus op het verminderen van generationele effecten, bijvoorbeeld het verdwijnen van de leeftijdsafhankelijke premies en beperken van intergenerationele solidariteit via de collectieve buffers. Doordat de werkmaatschappij afgelopen decennia structureel is veranderd, was ons pensioenstelsel toe aan een verfrissing.

■ **Wat is in jouw ogen in de Wtp echt niet goed geregeld?**

In de Wtp is de aanhoudende complexiteit een leuke uitdaging maar ook een zorg. Ook zijn nog steeds veel onderdelen in het nieuwe stelsel nog niet helemaal duidelijk of uitgewerkt in de regelgeving. Vereenvoudiging van regelgeving en het gebruik van nieuwe technologieën kunnen dit wat mij betreft verbeteren voor een nog toekomstbestendiger pensioenstelsel.

Naam Drs. Marcel de Wit AAG
Functie directeur-eigenaar i4pensions Pensioenfondsbestuur

■ **Wat maakt voor jou werken in de pensioensector uitdagend?**

Ik ben bij twee pensioenfondsen betrokken als projectbegeleider Wtp. Beide fondsen behoren tot de koplopers qua beoogde transitiedatum en hebben uiteraard te maken met (zeer) uitdagende deadlines. Ik vind het tof om mede aan de wieg te mogen staan van de nieuwe pensioenregeling. Op onderdelen moet dat allemaal nieuw bedacht worden. Dat is inhoudelijk natuurlijk uitdagend en spannend als je één van de eersten bent.

■ **Welk pensioenonderwerp houdt je naast de Wtp op dit moment het meeste bezig?**

Ik ben (ook) bestuurslid bij een klein pensioenfonds dat bezig is met een liquidatietraject. Het bijzondere aan dit traject is dat het een fonds is met één van de hoogste dekkingsgraden van Nederland. Er is altijd fiscaal maximaal opgebouwd en geïndexeerd en er is nog steeds een flinke overreserve. Met name in de aanloop naar een collectieve waardeoverdracht levert dit toch ook wel heel interessante vraagstukken op.

■ **Wat vind jij een verbetering in de Wtp ten opzichte van het FTK?**

Dat we naar verwachting de pensioenen eerder en meer kunnen gaan verhogen en dat we nu – hoop ik – eindelijk af zijn van de rekenrentediscussie.

■ **Wat is in jouw ogen in de Wtp echt niet goed geregeld?**

Ik ben wat minder gelukkig met het overgangsrecht voor het opgebouwde nabestaandenpensioen. Naast dat het complex is leidt het, zeker voor deelnemers met veel deelnemersjaren, tot overdekking.

Naam Tristan Wennink MSC
Functie Junior Consultant bij Sprekels

■ **Wat maakt voor jou werken in de pensioensector uitdagend?**

Werken in de pensioensector is uitdagend vanwege de verschillende kenmerken van de partijen aan de pensioentafel. We willen allemaal zorgen voor een goed pensioen voor de deelnemers, maar dat doen we net allemaal met een andere bril.

■ **Welk pensioenonderwerp houdt je naast de Wtp op dit moment het meeste bezig?**

Vanuit mijn studie heb ik altijd geleerd om de 'Black Box' die Data Science heet te doorgronden. Dat probeer ik nu ook met beide pensioenstelsel te doen. Wat mij bezighoudt, is dat veel mensen niet weten hoe ons pensioenstelsel werkt (of gaat werken). Zeker nu, op het moment van de transitie, is het belangrijk dat je voor jezelf nagaat hoe jouw pensioen nu en straks in de Wtp is opgebouwd.

■ **Wat vind jij een verbetering in de Wtp ten opzichte van het FTK?**

Een verbetering van het Wtp ten opzichte van het FTK vind ik het afschaffen van de hoge buffers. In het Wtp zie je dat de reserves lager gehouden kunnen worden. Uiteindelijk is elke euro in de reserve, een euro die niet naar een deelnemer kan gaan.

■ **Wat is in jouw ogen in de Wtp echt niet goed geregeld?**

Je merkt dat de transitie naar het Wtp veel onrust en onzekerheid veroorzaakt in de samenleving. De (bijna) volledig zekere pensioenaanspraak wordt vervangen door een minder zekere uitkering. Ik denk dat het aan de sector nog de taak ligt om hier een stukje onrust en onzekerheid weg te halen.